

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER**EDIȚIA 2017-2018 / ETAPA a II-a – 16 martie 2018****COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a VI-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte la întrebările propuse:

A. În prima zi de Crăciun, pasionații fenomenelor astronomice pot vedea pe cer „Luna rece”, astrul ceresc fiind denumit așa în acest moment pentru că pare să fie un bulgăre de gheață. Interesant este faptul că acest fenomen nu a mai avut loc din 1977, iar următorul va fi abia în 2034.

Astfel, pentru prima dată în acest secol, Luna plină va străluci pe cer în prima zi de Crăciun, iar cei mai fericiți de fenomen vor fi locuitorii de pe continentul american. Ei vor fi cel mai bine plasați pentru a putea să admire fenomenul, în noaptea de Ajun, în timp ce europenii vor putea să vadă Luna plină chiar în prima zi de Crăciun.

În România, punctul maxim va fi în jurul orei 13:11. „Când ne uităm la Lună cu aceste ocazii, merită să ne amintim că luna nu este doar un vecin celest”, transmite printr-un comunicat de presă John Keller de la NASA. „Istoria geologică a lunii și a Pământului sunt legate din punct de vedere intim, în sensul că Pământul ar fi dramatic diferit dacă nu ar exista Luna.” Mai mult, în primele două seri de Crăciun, în stânga Lunii se vor vedea două stele strălucitoare una sub cealaltă. Stelele sunt Castor și Pollux, gemenii.

(Fenomen astronomic rar de Crăciun! Vom avea LUNA RECE, text preluat de pe site-ul <https://www.libertatea.ro>)

B. Înainte ca Ye Ye să răspundă, s-a auzit țipătul unui copil.

— Casa noastră! a strigat o fetiță. Casa noastră e chiar acolo, în față!

Și chiar așa și era – porțile vișinii erau larg deschise, permițându-le să vadă lumina strălucind prin ferestre. Găinile lor cotcodăceau de bun-venit, iar câinii săreau dintr-o parte în alta prin poartă, lătrând bucurăși.

Strămoșilor noștri nu le venea să creadă. Oalele și tigăile murdare pe care le lăsaseră de dimineață la spălat îi așteptau tot acolo, încălțările și hainele puse la uscat erau în același loc, neatînse. Chiar și cartea pe care Ye Ye o lăsase în urmă era deschisă la aceeași pagină. Ye Ye a străbătut fiecare odaie și fiecare casă, urmat de întreaga familie, ca la paradă. În final, a găsit o bucată de mătase strălucitoare prinsă între balamalele uneia dintre uși. Se întoarse spre familia lui, strânsă în jur să-l asculte.

— E o minune, le-a zis el. Am fost mutați aici, unde magistratul nu ne poate ajunge. Suntem salvați!

Familia a izbucnit în strigăte de fericire, însă nu s-au putut abține să se întrebe:

— Cine? Cine-a făcut asta?

Ye Ye s-a uitat la întinderea golașă din jurul lui și la cerul albastru închis cu luna strălucind deasupra, apoi a cercetat mătasea pe care o ținea în mână.

— Mătasea aceasta e din materialul unuia dintre zmeiele copiilor. Zmeiele au dus dorințele noastre sus la Bătrânul din Lună, iar el probabil a hotărât că soarta noastră e aici, a zis Ye Ye, ridicând privirea spre cer. Fiindcă în noaptea asta nu suntem singuri, Luna e alături de noi.

(Grace Lin, Bătrânul din Lună)

C. Toamnă. Cerul alb ca pâinea. Soarele coboară-ntruna,
să-i acopere mormântul, norii-n zare s-au lungit.
Peste ramurile nalte, deodată a-nflorit
ca o lampă de hârtie, încă neaprinșă, luna.

FUNDAȚIA PENTRU ȘTIINȚE ȘI ARTE PARALELA 45

*În inel de piatră sură, apa cercuiește unde.
Pești, ca fuse rătăcite, săgetează sticla ei,
valul serii își îndrumă înnegrirea pe alei.
O stea mică se arată, tremurată-n zvâcniri scunde.*

*Zâna de aramă verde, trainic străjuind fântâna,
între sălcii plângătoare, ce se tot cufundă-n noapte,
de subt frunzele prin care vântul poartă apei șoapte.
gata să dispară-n neguri, face înc-un semn cu mâna.*

(Adrian Maniu, *Amurg*)

STANDARD

- 1.** Conform celor prezentate în textul A, fenomenul de *Lună rece* nu s-a mai înregistrat din anul:
a. 1947;   b. 1957;   c. 1967;   d. 1977.
- 2.** Prima replică din textul B este rostită de către:
a. o fetiță;   b. un băiat;   c. o plantă;   d. o ființă necuvântătoare.
- 3.** În ultima replică din textul B, Ye Ye afirmă că singurătatea din timpul nopții va fi înlăturată de către:
a. lună;   b. stele;   c. bătrânul din Lună;   d. un magistrat.
- 4.** Anotimpul la care se face referire în textul C este:
a. primăvara;   b. vara;   c. toamna;   d. iarna.
- 5.** Sinonimul potrivit pentru sensul din text al cuvântului subliniat în secvența: *Peste ramurile nalte, deodată a-nflorit/ ca o lampă de hârtie, încă neaprinșă, luna.*
a. brusc;   b. câteodată;   c. niciodată;   d. mereu.
- 6.** Antonimul potrivit pentru sensul din text al cuvântului subliniat în secvența: *În România, punctul maxim va fi în jurul orei 13:11* este:
a. mic;   b. scund;   c. minim;   d. jos.
- 7.** Se dă următoarea secvență din textul A: *În prima zi de Crăciun, pasionații fenomenelor astronomice pot vedea pe cer „Luna rece”, astrul ceresc fiind denumit așa în acest moment pentru că pare să fie un bulgăre de gheață.* Numărul grupurilor de sunete este corect indicat în varianta de răspuns:
a. diftongi: 2; hiat: 3;   b. diftongi: 3; hiat: 2;   c. diftongi: 5; hiat: 1;   d. diftongi: 5; hiat: 3.
*Vor fi luate în calcul toate grupurile de sunete, chiar dacă se repetă.
- 8.** Verbele subliniate în secvența *Și chiar așa și era – porțile vișinii erau larg deschise, permițându-le să vadă lumina strălucind prin ferestre.* sunt, în ordine:
a. verb auxiliar, verb predicativ, verb copulativ;
b. verb copulativ, verb auxiliar, verb nepredicativ;
c. verb copulativ, verb copulativ, verb predicativ;
d. verb copulativ, verb predicativ, verb predicativ.
- 9.** Substantivul *luna* din prima strofă a textului C se află la un caz diferit în următoarea variantă de răspuns:
a. Priveam luna pășind pe cerul senin.
b. Luna a apărut pe bolta cerească.
c. Regina nopții, luna, a apărut pe bolta cerească.
d. Luna zâmbește stelelor.

FUNDAȚIA PENTRU ȘTIINȚE ȘI ARTE PARALELA 45

- 10.** Cuvintele subliniate în următoarele secvențe din textul **B**: *Casa noastră e chiar acolo, în față (1); Strămoșilor noștri nu le venea să creadă. (2); Chiar și cartea pe care Ye Ye o lăsase în urmă era deschisă la aceeași pagină. (3)* sunt, în ordine, ca parte de vorbire:
- adjectiv pronominal posesiv, adjectiv pronominal posesiv, pronume personal, pronume personal, adjectiv pronominal demonstrativ de identitate;
  - pronume posesiv, adjectiv pronominal posesiv, pronume personal, numeral cardinal, adjectiv pronominal demonstrativ de identitate;
  - adjectiv pronominal posesiv, adjectiv pronominal posesiv, pronume personal, pronume personal, pronume demonstrativ de identitate;
  - adjectiv pronominal posesiv, pronume posesiv, pronume personal, pronume personal, adjectiv pronominal demonstrativ de identitate.
- 11.** Pronumele personal din versul *Pești, ca fuse rătăcite, săgetează sticla ei* îndeplinește următoarea funcție sintactică:
- subiect;
  - complement indirect;
  - complement direct;
  - atribut pronominal.
- 12.** În următoarea secvență din textul **A**: *Astfel, pentru prima dată în acest secol, Luna plină va străluci pe cer în prima zi de Crăciun* există:
- un cuvânt format prin derivare, un cuvânt format prin compunere și un cuvânt format prin conversiune;
  - două cuvinte formate prin derivare și un cuvânt format prin conversiune;
  - două cuvinte formate prin compunere și un cuvânt format prin conversiune;
  - un cuvânt format prin derivare și două cuvinte formate prin conversiune.
- 13.** Ultimul predicat din textul **B** este:
- e alături;
  - e;
  - nu suntem;
  - nu suntem singuri.
- 14.** În prima strofă din textul **C** apar:
- numai imagini artistice vizuale;
  - numai imagini artistice auditive;
  - numai imagini artistice olfactive;
  - imagini artistice vizuale și imagini artistice olfactive.
- 15.** Prima strofă a textului **C** prezintă:
- răsăritul soarelui;
  - lăsarea serii;
  - venirea ploii;
  - canicula din timpul zilei.
- 16.** Măsura și rima versurilor ultimei strofe din textul **C** sunt, după cum urmează:
- măsura de 16 silabe, rima îmbrățișată;
  - măsura de 17 silabe, rima încrucișată;
  - măsura de 17 silabe, rima îmbrățișată;
  - măsura de 16-17 silabe, rima îmbrățișată.

EXCELENȚĂ

- 17.** Textele A, B, C au în comun:
- prezentarea relației omului cu natura;
  - transmiterea unor sentimente;
  - descrierea anotimpului toamna;
  - ilustrarea unor aspecte referitoare la astrul nopții, luna.
- 18.** Următoarea afirmație nu este corectă:
- În textul **A** apar imagini artistice.
  - În textul **C**, se utilizează figuri de stil.
  - Unul dintre modurile de expunere utilizate în textul **B** este narațiunea.
  - Textul **C** urmărește implicarea afectivă a cititorului.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.
Total: 100 de puncte.